

dosarul nr. 2r-125/2020

prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (A. Bostan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, O. Cojocaru)

DECIZIE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de Leșan Rodica și de Roibu Alexandra, reprezentată de avocatul Chisilița Corneliu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OMF „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Rodicăi Leșan și Alexandrei Roibu cu privire la încasarea datoriei și la cererea reconvențională depusă de Roibu Alexandra împotriva OMF „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulității actului juridic,

împotriva încheierii din 12 iulie 2019, încheierii din 14 noiembrie 2019 și încheierii din 17 decembrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

OMF „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Rodicăi Leșan și Alexandrei Roibu cu privire la încasarea datoriei.

Roibu Alexandra a depus cerere reconvențională împotriva OMF „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulității actului juridic.

Prin hotărârea din 02 mai 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central acțiunea inițială a fost admisă, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă.

La 13 mai 2019 Roibu Alexandra a depus apel nemotivat, iar la 03 iunie 2019 Leșan Rodica a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 02 mai 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Prin încheierea din 12 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs apelurilor declarate de Roibu Alexandra și Leșan Rodica, apelantelor fiindu-le acordat termen de 15 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea dovezilor de plată a taxei de stat în cuantum de 6931,19 lei pentru fiecare apelantă, precum prezentarea cererilor de apel motivate cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază. Apelantelor le-a fost explicat că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile menționate, apelurile vor fi restituite.

La 06 august 2019 Roibu Alexandra a prezentat cererea de apel motivată, prin care a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, Alexandrei Roibu fiindu-i acordat termen suplimentar de 5 zile de la data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost restituite apelurile declarate de Roibu Alexandra și de Leșan Rodica, pe motiv că apelantele nu au înlăturat în termen neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel.

La data de 28 ianuarie 2020 Leșan Rodica a depus recurs împotriva încheierii din 12 iulie 2019 și încheierii din 17 decembrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acestora și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că prima instanță nu a informat-o referitor la hotărârea integrală din 02 mai 2019. Respectiv, a fost în imposibilitate de a depune cererea de apel suplimentară cu indicarea motivelor de fapt și de drept.

Totodată, consideră că între agentul economic ÎM OMF „Microinvest” SRL și consumatorul Leșan Rodica existau raporturi juridice de împrumut reglementate și apărute de legislația cu privire la protecția consumatorului. Astfel, în conformitate cu art. 31 din Legea privind protecția consumatorului, dânsa nu urma să achite taxa de stat pentru depunerea apelului, deoarece consumatorii sunt scutiți de taxa de stat în acțiunile privind protecția drepturilor sale. Ca urmare, instanța ilegal a restituit cererea sa de apel.

La 13 februarie 2020 Roibu Alexandra a depus recurs împotriva încheierilor din 14 noiembrie 2019 și din 17 decembrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acestora și dispunerea scutirii de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a luat în considerare faptul că dânsa nu are posibilitatea financiară de a achita taxa de stat. Dispunând respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, instanța nu a ținut cont de înscrisurile anexate la materialele dosarului care ar demonstra situația financiară dificilă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului nu conțin date spre confirmarea recepționării de către recurenți a încheierii din 17 decembrie 2019. Prin urmare, recursurile declarate sunt în termen.

Curtea Supremă de Justiție a remis în adresa intimaților copia recursurilor, acestea fiind recepționate, fapt confirmat prin avizele de recepție, însă referință nu a fost depusă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi respinse cu menținerea încheierilor din 12 iulie 2019, 14 noiembrie 2019 și 17 decembrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică: d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Aliniatul 4 al articolului citat prevede că la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 83 Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În speță, solicitările reclamantului, indicate în cererea de chemare în judecată denotă caracterul patrimonial al litigiului. Prin urmare, cuantumul taxei rezultă din valoarea acțiunii.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

După cum atestă actele cauzei, prin încheierea din 12 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs apelurilor declarate de Roibu Alexandra și Leșan Rodica, apelantelor fiindu-le acordat termen de 15 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea dovezilor de plată a taxei de stat, în cuantum de 6931,19 lei pentru fiecare apelantă, precum prezentarea cererilor de apel motivate cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază. Apelantelor le-a fost explicat că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile menționate, apelurile vor fi restituite.

Colegiul reține că copia încheierii din 12 iulie 2019 a fost recepționată de către Roibu Alexandra și Leșan Rodica la data de 31 iulie 2019 , fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d. 153,155), iar de către reprezentanții acestora Rață Vadic și Vișu Sergiu – la 29 iulie 2019 (f.d. 154, 156).

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul),

participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) CPC, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Astfel, termenul de 15 zile instituit de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat a expirat la data de 15 august 2019.

În termenul de acordat de instanța de apel Leșan Rodica nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, din care considerente, instanța de recurs apreciază corectă restituirea apelului declarat de Leșan Rodica dispusă prin închierea din 17 decembrie 2019.

Totodată, s-a stabilit că în interiorul termenului acordat de instanța de apel, Roibu Alexandra a prezentat cererea de apel motivată la 06 august 2019 (f.d. 157), prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, Alexandrei Roibu fiindu-i acordat termen suplimentar de 5 zile de la data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Conform materialelor dosarului, la data de 26 noiembrie 2019 reprezentantul Alexandrei Roibu – avocatul Rață Vadic, a recepționat încheierea din 14 noiembrie 2019 prin poșta electronică (f.d. 179). Prin urmare, termenul limită pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat a expirat la data de 02 decembrie 2019.

Însă, în termenul indicat Roibu Alexandra nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat. Astfel, se atestă că aceasta nu a îndeplinit pe deplin neajunsurile cererii de apel.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs consideră justă aprecierea instanței de apel, că Leșan Rodica și Roibu Alexandra nu s-au conformat încheierii de a nu da curs și respectiv, just a dispus restituirea apelurilor în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Nu pot fi reținute argumentele recurente Leșan Rodica, că prima instanță nu a informat-o referitor la hotărârea integrală din 02 mai 2019 și respectiv, a fost în imposibilitate de a depune cererea de apel suplimentară cu indicarea motivelor de fapt și de drept. În acest sens, instanța de recurs menționează că despre necesitatea prezentării apelului motivat Leșan Rodica a fost informată prin încheierea de a nu da curs pe care aceasta a recepționat-o. Prin urmare, cunoscând cu certitudine despre necesitatea prezentării apelului motivat, apelanta trebuia să dea dovadă de diligență de a face cunoștință cu materialele dosarului și cu hotărârea motivată a primei instanțe și de a depune în termen apelul motivat întru evitarea incidentelor de procedură.

Or, în conformitate cu art. 61 CPC, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

De asemenea, nu pot fi reținute argumentele apelantei, precum că în conformitate cu art. 31 din Legea privind protecția consumatorului, dânsa nu urma

să achite taxa de stat pentru depunerea apelului, deoarece consumatorii sunt scutiți de taxa de stat în acțiunile privind protecția drepturilor sale. Instanța de recurs menționează că în speță solicitările reclamantului indicate în cererea de chemare în judecată țin de încasarea datoriei rezultate dintr-un contract de împrumut, relații reglementate nemijlocit de Codul civil.

De asemenea, nu pot fi reținute argumentele Alexandrei Roibu puse la baza temeiurilor de respingere a încheierii de respingere a scutirii de la plata taxei de stat, precum că instanța de apel nu a luat în considerare faptul că dânsa nu are posibilitatea financiară de a achita taxa de stat, deoarece, după cum s-a expus instanța de apel nu au fost prezentate suficiente probe pentru a demonstra incapacitatea de plată a taxei de stat.

Astfel, instanța de recurs la caz nu a stabilit încălcări ale normelor de drept procedural la emiterea încheierilor recurate, prin urmare nefiind lezat dreptul recurentelor la un proces echitabil garantat de art. 6§1 al CEDO.

Acest fapt generează situația respingerii recursurilor și menținerii încheierilor.

În conformitate cu art. 427 al. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Leșan Rodica și de Roibu Alexandra, reprezentată de avocatul Chisilița Corneliu.

Se menține încheierea din 12 iulie 2019, încheierea din 14 noiembrie 2019 și încheierea din 17 decembrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OMF „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Rodicăi Leșan și Alexandra Roibu cu privire la încasarea datoriei și la cererea reconvențională depusă de Roibu Alexandra împotriva OMF „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulității actului juridic.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru